

SZTEhírek > Hírchívum > 2014. Március



Kétnapos konferenciát rendeztek a Szegedi Szabadtéri Játékokról

2014. március 31.

A Színház Világnapjához kapcsolódóan Tér, művészet, szellemiség címmel tartottak kétnapos tudományos konferenciát a Szegedi Szabadtéri Játékok újraindulásának 55. évfordulója alkalmából a Reök-palotában. A konferenciát Botka László polgármester és Szabó Gábor, a Szegedi Tudományegyetem rektora nyitotta meg. A szegedi egyetemet Feleky Gábor, Máté-Tóth András, Pál József és Szőnyi György Endre professzorok képviselték egy-egy előadással.



Cikk nyomtatás



Link küldés



Tetszik 0



Tweet

A Szegedi Szabadtéri Játékok különleges fesztivál, minden színházat szerető ember megtalálja a maga érdeklődését a fesztiválon – ezekkel a szavakkal indította útjára *Harangozó Gyula*, a Szegedi Szabadtéri Játékok művészeti igazgatója 2014. március 27-én a Tér, művészet, szellemiség című, kétnapos tudományos konferenciát, amelyet a szabadtéri újraindulásának 55. évfordulója alkalmából rendeztek meg a színházi világnapon. A második világháború miatti kényszerzünet után a szabadtéri színházi fesztivál 1959-ben indult újra. A konferencia címe, a „Tér, művészet, szellemiség” elnevezés jelzi, hogy az 1931-es induláskor és az újrainduláskor is az állam, a város, az egyház és az egyetem példás összefogása adta a szabadtéri szellemiségét.

Szeged neve egybeforr a szabadtérivel

Botka László, Szeged Megyei Jogú Város polgármestere a város nevében üdvözölte azt a kezdeményezést, hogy konferenciát szerveznek a szabadtéri újakezdésének tiszteletére. Mint mondta, jóval többről van már szó, mint szimbólumokról, hiszen tény: az ország más régióiban nagyon sok embernek jut eszébe a Szegedi Szabadtéri Játékok, ha meghallja a város nevét. A szabadtéri több mint a város jelképe, szimbóluma. A szabadtéri értékörző, de mindig megújuló lényegét jelenti Szegednek mint kulturális központnak.

Botka László rámutatott arra: a dóm és a Szegedi Szabadtéri Játékok története több mint 80 éve összekapcsolódott, 1913 óta közös a történetük. Idén megkezdődik a Dóm felújítása, amelyre Szeged nagyon büszke. Elmondta: a városvezetés 2004-ben döntött úgy, hogy egy 100 százalékos önkormányzati céget alapít, amely továbbra is tudja a nyári fesztivál szervezésében hozni a minőséget, és a közönség igényeinek megfelelő fesztivált tud szervezni. Hogy ez sikeres legyen, a város három évre előre biztosítja a költségvetést, így tud hozzájárulni ahhoz, hogy az adott évad végén már a következő évad szerződéseit köthessék meg. Továbbá a város a Reök-palota felújításával magának az épületnek a gondozását is a Szabadtéri Játékok Kft.-re bízta, ezzel biztosítva azt, hogy a szabadtéri folyamatosan jelen legyen a városban.

A Dóm tér felújításához a város a szabadtéri évi 250 millió forintos támogatásán túl további 100 millióval járul hozzá – hangsúlyozta Botka László. Hozzátette: nemzedékek nőttek fel a közös élményen, és gratulált mindenkinek, aki 1931 óta részese a szabadtéri játékoknak.

Az ELI-nek is jelképe a dóm

A polgármester megnyitóját követően *Szabó Gábor*, a Szegedi Tudományegyetem rektora mondott köszöntőt, melyben hangsúlyozta az együttműködés fontosságát. Szeged városa helyet adott az egyetemnek, az egyetem pedig helyet ad a városnak – kezdte beszédét. Szeged egyik értéke a Dóm tér, nem véletlen, hogy a templom sziluettje szinte már a város szimbóluma.

Annak idején a város a Dóm téri egyetemi épületek felépítésére 5 millió pengő hitelt vett fel. A város, az egyetem és az egyház Dóm térrel kapcsolatos együttműködése történelmi kötelezettséget ró rájuk, és a szegedi egyetemnek is elemi érdeke, hogy a város emblematis eseményei rendben bonyolódjanak.

Az idei érdekes kísérlet lesz azzal, hogy a színpad megfordul – tette hozzá a rektor. Elmondta azt is: ahányszor az ELI-vel kapcsolatos prezentációját bemutatta, a záró képen mindig a dóm kontúrjainak képe jelent meg. Talán nem véletlen, hogy az ELI-nek a három város három temploma lett a jelképe: a szegedi dóm, a prágai székesegyház és a bukaresti ortodox katedrális.



Mobil színpadot alakítanak ki

Kiss-Rigó László Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke laudációjában arra mutatott rá, hogy nemes ügyben fogott össze egykor az egyetem, a város és az egyház, amikor az 1920-as években a mostaninál nehezebb gazdasági helyzetben egy trauma, a trianoni események után egymás mellé állt, és képes volt hihetetlen örökséget, hagyatékot létrehozni az utókor számára. A közösség iránti felelősségtudat is hozzájárult ahhoz, hogy a Dóm tér megépüljön. A püspök tisztázott néhány fogalmat, amelyet rosszul használunk: a dóm fogadalmi templomként épült az árvíz után. Mire felépült, az ezeréves egyházmegye székhelyét Temesvárról Szegedre tették át. Így a dóm megyei székhelyként székesegyház is lett, latinul dóm, görögül pedig katedrális.



A szabadtérít fennállása során sok minden veszélyeztette, mondta a püspök, a politika, a közélet, a háború pedig el is lehetetlenítette. 20 év szünet után a közös akarat indította újra el. Az elmúlt években szintén veszélyeztette valami a szabadtéri játékok működését: a felújítás. A tér önkormányzati tulajdonban van, az épületek az egyházmegye és az egyetem tulajdonában.

A felújítás során megújul a dóm, az altemplom, a dóm előtti tér, az egyházi épületek egy része. Mindez a veszéllyel járt, hogy elmarad a szabadtéri játékok. A megoldás egy korszerű mobil színpad, amely a várossal való összefogással valósulhat meg a város 105 millió forintos támogatásából. Az egyházmegye egyébként 330 millió forintot kapott felújításra.

A püspök szerint a Szegedi Szabadtéri Játékoknak három szakasza van. Az első az alapítástól a világháború kitöréséig, 1931-től 1938-ig tartott. A második az 1959-es

újraindulástól 2013-ig, a harmadik, új korszak pedig idén kezdődik. A püspök laudációját azzal zárta: kívánja, hogy ami a Dóm tér egész területén történik, mindannyiunkat gazdagítsa, és emelje Szeged hírnevét a világban.

A megnyitókát követően elkezdődött a tudományos előadások sora. A három szekcióra bontott konferencián az érdeklődők számos aspektusból ismerhették meg hazánk legnagyobb nyári szabadtéri színházának történetét, működését, a városra gyakorolt kulturális hatását. Komoly tudományos életművel bíró előadók kaptak meghívást a konferenciára, jeles egyetemek és főiskolák tudósai, színháztörténészek.

Tudományos előadásokkal ünnepelték a szabadtéri játékokat

A szegedi egyetemet *Feleky Gábor*, *Máté-Tóth András*, *Pál József* és *Szőnyi György Endre* professzorok képviselték. Az előadók aktualitásokra is kitékintenek.

Csütörtökön a Tér szekcióban – *Herczeg Tamás* moderálásával – több előadás hangzott el, *Horváth Gábor* történész a szegedi dóm és a tér fogadalmi szimbolikájáról beszélt. *Gunther Zsolt* építész, aki a dóm rekonstrukciójának tervezője is egyben, Az üresség mint inspiráció – A szegedi dóm és a Dóm tér címmel tartott előadást. *Nátyi Róbert* művészettörténész a A Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumát mutatta be, *Gyüdi Sándor* karmester, a Szegedi Nemzeti Színház főigazgatója pedig a szabadtéri operajátszás kulisszatitkaiba avatta be az érdeklődőket. *Gajdó Tamás*, az Országos Színháztörténeli Intézet és Múzeum tanácsosa a szabadtérin bemutatott magyar operetteket idézte fel, míg *Hegedűs D. Géza* színművész, a Színház-, és Filmművészeti Egyetem docense a modern színházi kifejezésformák és a hely kapcsolatáról beszélt.

Ugyan ezen a napon este 7 órától rendezték meg a II. MASZK díjátadó gálát a Szegedi Nemzeti Színházban, amelynek házigazdája Hegedűs D. Géza, a MASZK elnöke és Gyüdi Sándor, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója volt.

A konferencia a pénteki napon két szekcióban folytatódott, a Művészet szekció moderátora Herczeg Tamás volt, első előadója pedig *Kovács Ágnes*, a szegedi Színházművészeti Kiállítóház vezetője volt, aki *Varga Mátyásról*, a szabadtéri látványvilágának varázslójáról beszélt a résztvevőknek.

Ezt követte *Gyémánt Csilla* főiskolai docens előadása. A SZTE JGYPK oktatója *Vero e Bello – Igaz és szép – Verdi-operák a Szegedi Szabadtéri Játékok színpadán* címmel tartott előadást.

Sándor János Jászai-díjas rendező, színháztörténész a Szegedi Szabadtéri Játékok megindítását foglalta össze történelmi szempontból, de legendák nélkül, míg *Marton Árpád* újságíró Népopera népszínháza címmel a Dóm téren bemutatott rockoperákat és musicaleket idézte fel.

A Szellemisség szekcióban – amelynek moderátora *Balog József* volt – hat előadást hallgathattak meg az érdeklődők, elsőként *Mariska Zoltán*, a Miskolci Egyetem és az egri Eszterházy Károly Főiskola egyetemi docense, egyetemtörténész beszélt a város és az egyetem kapcsolatáról, felidézve a kolozsvári szellemi gyökereket. *Feleky Gábor*, a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara SZTE BTK Társadalomelméleti Intézet Szociológia Tanszékének intézet-, tanszékvezető egyetemi docense a közönség szellemisségéről beszélt. Ezt követően Herczeg Tamás, a szabadtéri játékok igazgatója a szabadtéri jelenlegi működését mutatta be. A dráma mágiába vezette be a hallgatóságot *Máté-Tóth András*, a Szegedi Tudományegyetem Összehasonlító Kultúratudományi Intézet Vallástudományi Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára.

A Szegedi Tudományegyetem nemzetközi és közkapcsolati rektor-helyettese, *Pál József* A romantikus Verdi operái a Szabadtéri színpadán címmel tartott előadást.



Verdit is visszavárják

Pál József professzor elmondta: a magyar közönségnek először 1846 augusztusában mutattak be Verdi-operát a budapesti Operaházban. Rövid idő alatt alakult ki a Verdi-kultusz Magyarországon, a librettókat maga *Erkel* fordította magyarra. A kritikusok ugyanakkor nem osztották a közönség és a zenészek rajongását. Ebben az időben Magyarországon a szív Verdiért dobogott, az ész *Wagnerért* lelkesedett. Wagner kétszer járt Budapesten, Verdi soha. Az 1920-as évek Verdi számára a legfényesebb időszak. A szegedi szabadtérin Wagner-operát még nem mutattak be, bár 1996-ban az Interoperán néhány részletet játszottak tőle. Verdi Szegeden először 1938-ban volt hallható, augusztus 10-én a dómában mutatták be a Requiemet.

Tény, hogy az olasz irodalomtörténészek nem sorolják Verdit a romantikusok közé. Verdit művészete, örök érvényességű igazságának az ereje hatalmazta fel arra, hogy mint új Dante jelenhetett meg. Verdi történelmi küldetését az egyszerű emberek is értették, mindenki értette a nevében elrejtette üzenetet: VERDI – Vittorio Emanuele Re D' Italia. Verdit szerette a nép: amikor Milánóban haldoklott, az emberek az utakra szalmát szórtak, nehogy a lovak kövön csattogó patája zavarja a mestert. Egy milánói szállóban halt meg végül. Temetésekor a Nabuccóból a rabszolgák kórusának siralmát énekelték.

Verdi az angol és német irányultságokkal szembeni újdonságot jelentette, drámai feladatot kellett a művésznek magára vállalnia. Felrázta a népet a letargiából és lángoszlopként vezette. A Nabucco kórus híres darab, ám a magyarra fordítás hagy maga után kívánnivalót: A mint a fecske kezdetű magyar fordítás szerencsétlenkedő, az eredeti szándékkal kifejezetten ellentétes, és olyan szavakat is belerak, amelyek nem is szerepelnek az eredeti szövegben. A vers a szabadon szálló gondolatról szól, az azt megszólaltató arany hárfáról – tette hozzá Pál József professzor.

Verdi nagyszerűsége abban is állt, hogy a száműzetésben élő apák és testvérek között is egységet alakított ki a zenéje segítségével. Pál József professzor előadását azzal zárta: a Szegedi Szabadtéri Játékokon 22-szer mutattak be Verdi-operát, és három alkalommal három évben egymás után tűztek műsorra: 1962 és 1964, 1993 és 1995 valamint 2003 és 2005 között.

A Verdi-bemutatókban leggazdagabb időszak az 1980-as és 1990-es évek volt. Az Aidát nyolcszor, A trubadurt és a Nabuccót háromszor, a Don Carlost és az Othellót 2-2 alkalommal, a Rigolettót, a Falstaffot, az Álarcosbált és A végzet hatalmát pedig egy-egy alkalommal. 2005 és 2014 között azonban hosszú ideig maradt a szabadtéri Verdi nélkül. Pál József hozzátette: reméli, hamarosan véget ér a zenész szilenciuma a szabadtérin – a szegedi színházban ugyanis játsszák rendszeresen a darabjait.

A szekció munkáját és a programot Szőnyi György Endre, a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Angol-Amerikai Intézetének professzora zárta A hatalom ikonológiája - A 450 éves *Shakespeare* és a szegedi szabadtéri címmel.

A konferenciához kiegészítő programként kiállításon és könyvbemutatón is részt vehettek az érdeklődők.

Nyemcsok Éva Eső
Fotók: Üllei Kovács László



Cikk nyomtatás



Link küldés



Tetszik 0



Tweet

Kövess minket!



Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.



Újvidékről jött az SZTE doktori iskolájába Kartali Tünde (/sztehirek/2018-január/ujvidekrol-jott-szte?objectParentFolderId=19413)

2018. január 19.

Javított kiválósága számarányain a Szegedi Tudományegyetem: a 2016-os adatokhoz képest száznál is több, 2017-ben összesen 225 tehetséges egyetemista, doktorandusz és ifjú oktató nyerte el az Új Nemzeti Kiválósági Program ösztöndíját. A sikeres ifjú kutatók közül az Újvidékről az SZTE doktori iskolájába érkező Kartali Tündét

